

Stanovisko hlavného kontrolóra k návrhu rozpočtu mesta Krompachy na rok 2017, s výhľadom na roky 2018 - 2019

V zmysle zákona č. 369/2004 Z.z. ustanovenie § 18f ods. 1 písm. c), ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, predkladám mestskému zastupiteľstvu stanovisko k predloženému návrhu rozpočtu mesta Krompachy na rok 2017, s výhľadom na roky 2018 - 2019.

Pri vypracovaní stanoviska som vychádzala z posúdenia predloženého Návrhu rozpočtu mesta Krompachy na roky 2017 – 2019 s cieľom poskytnúť nezávislý pohľad na rozpočet, preveriť rozpočtovanie z hľadiska dodržania príslušných právnych predpisov, interných predpisov mesta.

A) Zákonnosť predloženého návrhu rozpočtu

Súlad so všeobecne záväznými právnymi predpismi

Predložený návrh rozpočtu je spracovaný v súlade so zákonom:

- č. 523/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej v z.n.p.)

- č. 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov ustanovenie § 9, v z.n.p.

- Ústavný zákon č. 493/2011 Z.z. o rozpočtovej zodpovednosti v platnom znení, Čl. 9 ods. 1), podľa ktorého je povinnosť zostavovať rozpočet na tri rozpočtové roky, pričom súčasťou návrhu rozpočtu je tiež schválený rozpočet na bežný rozpočtový rok, údaje o očakávanej skutočnosti bežného rozpočtového roka a údaje o skutočnom plnení rozpočtu za predchádzajúce dva rozpočtové roky. Súčasne sa musia dodržiavať pravidlá a s tým súvisiace obmedzenia v zmysle Čl. 5 ods. 6), Čl. 12 ods. 5) daného zákona.

- č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v z.n.p.

Predložený návrh rozpočtu zohľadňuje ustanovenia zákona:

- č. 564/2004 Z.z. o rozpočtovom určení výnosu dane z príjmu územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v z.n.p., koeficient pre mestá a obce je od 1.1.2016 70%,

- č. 582/2004 Z.z. o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady v z.n.p.,

- č. 597/2003 Z.z. o financovaní základných škôl, stredných škôl a školských zariadení v z.n.p.,

- č. 448/2008 Z.z. o sociálnych službách v z.n.p..

Súlad so všeobecne záväznými nariadeniami mesta

- VZN č. 4/2014 o miestnych daniach na území mesta Krompachy, v platnom znení,

- VZN č. 3/2014 o miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady, v platnom znení,

- VZN č. 10/2011 o ochrane ovzdušia a o poplatkoch za znečisťovanie ovzdušia prevádzkovateľmi malých zdrojov znečisťovania ovzdušia, v platnom znení.

Dodržanie informačnej povinnosti mesta

Zákonná povinnosť podľa ustanovenia § 9 ods. 2 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v z.n.p. bola splnená. Návrh rozpočtu mesta bol zverejnený spôsobom v meste obvyklým, minimálne 15 dní pred jeho schválením v mestskom zastupiteľstve, na úradnej tabuli a na webovej stránke mesta dňa 22.11.2016, aby boli vytvorené podmienky pre informovanie občanov o jeho obsahu, a možnosti podania pripomienok.

Metodická správnosť návrhu rozpočtu

Návrh rozpočtu bol spracovaný v zmysle Opatrenie Ministerstva financií SR č. MF/010175/2004-42 v z.n.p., Vyhlášky Štatistického úradu SR č. 257/2014, Príručky na zostavenie rozpočtu na roky 2017 až 2019 v súlade so zákonom č. 523/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy v z.n.p.. Príručku obec používa nielen pri zostavení rozpočtu, ale v priebehu celého rozpočtového roka.

Metodická správnosť návrhu programového rozpočtu

Návrh programového rozpočtu v súlade s ustanovením § 4 ods. 5 zákona č. 583/2004 Z.z. v z.n.p. obsahuje údaje o zámeroch a cieľoch mesta, o merateľných ukazovateľoch rozvoja územia mesta a potrieb obyvateľov, ktoré sa budú realizovať v príslušnom období.

B) Tvorba návrhu rozpočtu

V zmysle zákona č. 583/2004 Z.z. § 10 ods. 3 - 7 štruktúra rozpočtu v príjmovej a výdavkovej časti je členená na bežný rozpočet, t.j. bežné príjmy a bežné výdavky a kapitálový rozpočet, t.j. kapitálové príjmy a kapitálové výdavky a rozpočet finančných operácií. Súčasne je predložený rozpočet výdavkov v programovej štruktúre. Príjmy a výdavky rozpočtu na rok 2017, 2018, 2019 a aj finančné operácie sú v členení minimálne na úrovni hlavnej kategórie ekonomickej klasifikácie rozpočtovej klasifikácie. U výdavkoch sa zachovalo programové členenie z predchádzajúcich rokov, návrh programového rozpočtu je zadaný do 14 programov, členených na podprogramy - 64, prvky na tri rozpočtové roky. Návrh programového rozpočtu predstavuje rozpracované zábery a ciele mesta, ktoré chce mesto v príslušnom období realizovať, obsahuje údaje o merateľných ukazovateľoch, implementujú sa základy pre plánovanie výdavkov v strednodobom horizonte, s možnosťou konfrontovať plány mesta so skutočnosťou.

V zmysle Ústavného zákona č. 493/2011 Z.z. o rozpočtovej zodpovednosti čl. 9 ods. 1) Subjekty verejnej správy sú povinné zostavovať svoj rozpočet najmenej na tri rozpočtové roky, pričom súčasťou návrhu rozpočtu je aj schválený rozpočet na bežný rozpočtový rok, údaje o očakávanej skutočnosti bežného rozpočtového roka a údaje o skutočnom plnení rozpočtu za predchádzajúce dva rozpočtové roky, čo v predložennom návrhu je dodržané.

V zmysle ustanovenia § 9 ods. 1 uvedeného zákona viacročný rozpočet tvoria: a) rozpočet na príslušný rozpočtový rok, t.j. rok 2017; b) rozpočet na rok nasledujúci po príslušnom rozpočtovom roku, t.j. rok 2018; c) rozpočet na rok nasledujúci po roku, na ktorý sa zostavuje rozpočet podľa písmena b), t.j. rok 2019.

Rozpočet na rok 2017 je pre mesto záväzný. Rozpočty na roky 2018, 2019 nie sú záväzné, majú orientačný charakter, ktorých ukazovatele budú spresňované v nasledujúcich rozpočtových rokoch.

Návrh rozpočtu obsahuje príjmy a výdavky, v ktorých sú vyjadrené finančné vzťahy:

- štátu k rozpočtu mesta a to podiely na daniach v správe štátu, dotácie na úhradu nákladov na prenesený výkon štátnej správy, dotácie v zmysle zákona o štátnom rozpočte na daný rok,
- mesta k právnickým osobám a fyzickým osobám – podnikateľom, ktoré pôsobia na území mesta, taktiež k obyvateľom žijúcim na území mesta vyplývajúce pre nich z príslušných zákonov a všeobecne záväzných nariadení mesta a z uzatvorených zmluvných vzťahov,
- mesta k rozpočtovým organizáciám, ktorých je zriaďovateľom,
- mesta k právnickým osobám, ktorých je zakladateľom.

C) Návrh rozpočtu na rok 2017

Návrh rozpočtu mesta na rok 2017 je zostavený ako vyrovnaný. Celkové príjmy rozpočtu predstavujú 6 318 201 € a celkové výdavky rozpočtu 6 318 201 €.

Bežný rozpočet na rok 2017 je zostavený ako prebytkový, prebytok je vo výške 484 010 €, čím je splnená povinnosť § 10 ods. 7) zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy (zákon o rozpočtových pravidlách); kapitálový rozpočet je zostavený ako schodkový so schodkom vo výške 346 000 €, ktorý je možné vykryť prebytkom bežného rozpočtu v zmysle § 10 ods. 7) zákona o rozpočtových pravidlách. Súčasťou rozpočtu v zmysle § 10 ods. 6) zákona o rozpočtových pravidlách sú finančné operácie. Finančné operácie sú so schodkom vo výške, ktorý činí 138 010 €. Schodok bude vykrytý prebytkom bežného rozpočtu.

Rozpočet celkom:	Skut. rozp. 2014	Skut. rozp. 2015	Upr. rozp. 2016	Predp.skut. rozp. 2016	Návrh rozp. 2017
Príjmy €	11 275 650	11 275 650	6 077 116	6 903 368	6 318 201
Výdavky €	11 090 319	11 090 319	6 077 116	6 903 367	6 318 201
Hospodárenie: vyrovnaný/prebytok	185 331	185 331	0	0	0

Bežný rozpočet:	Skut. rozp. 2014	Skut. rozp. 2015	Upr. rozp. 2016	Predp.skut. rozp. 2016	Návrh rozp. 2017
Bežné príjmy €	5 170 691	5 172 250	5 387 116	5 548 099	5 593 561
Bežné výdavky €	4 848 139	4 882 094	5 087 496	5 425 656	5 109 551
Hospodárenie: prebytok	322 552	290 156	244 620	67 443	484 010

Kapitálový rozpočet:	Skut. rozp. 2014	Skut. rozp. 2015	Upr. rozp. 2016	Predp.skut. rozp. 2016	Návrh rozp. 2017
Kapitálové príjmy €	4 729 700	7 015 723	620 000	701 000	534 640
Kapitálové výdavky €	6 054 891	6 921 099	160 500	648 591	880 640
Hospodárenie: schodok/prebytok	-1 325 191	94 624	459 500	52 409	-346 000

Finančné operácie:	Skut. rozp. 2014	Skut. rozp. 2015	Upr. rozp. 2016	Predp.skut. rozp. 2016	Návrh rozp. 2017
Finančné operácie - príjmy €	1 375 259	222 660	70 000	654 269	190 000
Finančné operácie - výdavky €	187 289	607 440	829 120	829 120	328 010
Hospodárenie: prebytok/schodok	1 187 970	-384 780	-759 120	-174 851	-138 010

Bežný rozpočet

Prebytok bežného rozpočtu vychádza z kladného rozdielu medzi bežnými príjmami a bežnými výdavkami.

Bežné príjmy podľa § 5 ods. 1) zákona o rozpočtových pravidlách predstavujú sumu 5 593 561 € sú tvorené z:

- daňových príjmov v sume 3 098 240 €. Rozpočtovaný daňový príjem je o 3,51 % vyšší ako rozpočet roka 2016. Daňový príjem tvoria:

- príjmy výnosu dane z príjmov fyzických osôb vo výške 2 645 000 € sú o 95 000 € vyššie ako rozpočet roku 2016, t.j. o 3,7 %, sú to tzv. podielové dane, ktoré sú spravované a vyberané štátom; o základe, sadzbe a správe rozhoduje štát;;
- príjmy miestnych daní a poplatku za komunálny odpad a drobný stavebný odpad podľa zákona č. 582/2004 Z.z. v z.n.p., ktoré tvorí:
  - ✓ daň z nehnuteľnosti vo výške 251 500 € (daň z pozemkov, stavieb, bytov);
  - ✓ ďalšie miestne dane vo výške 13 240 € (daň za psa, za verejné priestranstvo, za predajné automaty, za nevýherné hracie prístroje, za ubytovanie), sú rozpočtované na úrovni predchádzajúceho roka;
  - ✓ poplatok za komunálny odpad a drobný stavebný odpad vo výške 188 500 €, rozpočtovaný na úrovni roka 2016.

Mesto si určilo výšku a podmienky výberu miestnych daní a miestneho poplatku v príslušnom VZN. Na základe vývoja ich výberu si stanovilo výšku objemu príjmu do rozpočtu. Výška nedoplatku na dani z nehnuteľnosti a poplatku za komunálny odpad, aj na základe kontrolných zistení, je vysoká. Tento nepriaznivý stav má dopad na skutočnosť príjmu v príjmovej časti rozpočtu.

- *nedaňových príjmov v sume 465 299 €. Nedaňové príjmy sú rozpočtované nižšie o 9 469 € ako rozpočet 2016, pokles o 2 %. Podstatnú časť týchto príjmov tvorí príjem z vlastníctva majetku, ktorý je rozpočtovaný vo výške 326 744 €, čo predstavuje pokles o 13 604 €, t.j. o 4,1 %, je jednou z rizikových položiek pri napĺňaní príjmovej časti rozpočtu. Výška tohto príjmu do rozpočtu je dôkazom samostatnosti hospodárenia s vlastným majetkom, ale má byť aj preukázaním ako sa s ním hospodári, t.j. či sa využíva hospodárne, efektívne a účelne, či sa dosahujú náležité úžitky, nakoľko na druhej strane, vo finančnom vyjadrení výdavkov je povinnosťou dbať na opravu, udržiavanie tohto majetku, t.j. na jeho zhodnocovanie a zveľaďovanie ako ukladá aj samotný zákon o majetku obcí;*
- *dotácie poskytované z rozpočtov príslušných rozpočtových kapitol v rámci financovania prenesených kompetencií, dotácie zo ŠR, t.j. grantov a transferov v sume 1 980 022 €, čo je o 6,2% viac ako rozpočet roka 2016. Najväčší príjem predstavuje príjem prenesené kompetencie na školstvo, sú rozpočtované vo výške 1 600 000 €, nárast činí 5,8 % v porovnaní s rozpočtom roka 2016 a nárast 4 % s očakávanou skutočnosťou roka 2016.*

Bežné výdavky podľa § 7 ods. 1) zákona o rozpočtových pravidlách predstavujú sumu 5 109 551 €, čo je navýšenie o 22 055 € v porovnaní s rozpočtom predchádzajúceho roka a sú na výkon samosprávnych pôsobností mesta, t.j. na zabezpečenie činnosti mesta vo všetkých jeho oblastiach - sú na realizáciu 14 programov, ktoré sú členené na podprogramy, prípadne prvky.

Kapitálový rozpočet

Schodok kapitálového rozpočtu vychádza zo záporného rozdielu medzi kapitálovými príjmami a kapitálovými výdavkami.

Kapitálové príjmy tvoria:

- *príjmy z pozemkov v rozpočtovanej výške 20 000 €, čo je na úrovni rozpočtu, ako aj očakávania skutočnosti roka 2016;*
- *príjmy z dotácií, t.j. cudzie, získané príjmy v celkovej rozpočtovanej výške 514 540 €. Naplnenie príjmu záleží najmä od úspešnosti schválenia žiadosti o dotáciu na rekonštrukciu a prístavbu MŠ SNP v rozpočtovanej výške 504 640 €, čo sa prejaví aj vo výdavkovej časti rozpočtu. Dotácia na multifunkčné ihrisko – zastrešenie tribúny, je schválená vo výške 10 000 €.*

Kapitálové výdavky sú rozpočtované v celkovej výške 880 640 €, sú niekoľko násobne vyššie v porovnaní s rozpočtom roka 2016 a o 232 049 € vyššie oproti očakávanej skutočnosti roka 2016, t.j. o 35,8 % a sú na financovanie investičných potrieb mesta. Zahŕňajú výdavky najmä – príprava projektovej dokumentácie a inžinierska činnosť v rozpočtovanej výške 40 000 € a samotnú realizáciu stavieb. Výdavky na realizáciu stavieb – investičnú akciu, zahŕňajú výdavky získané dotáciou v rozpočtovanej výške celkom 534 640 €, z toho na rekonštrukciu MŠ SNP 504 640 €, a výdavky z vlastných zdrojov v rozpočtovanej výške 260 000 €. Výdavky na majetkovoprávne vysporiadanie sú rozpočtované vo výške 38 000 €.

Finančné operácie

Súčasťou návrhu rozpočtu sú finančné operácie, prostredníctvom ktorých sa v súlade s § 10 ods. 6) vykonávajú prevody z peňažných fondov mesta, realizujú sa návratné zdroje financovania a ich splácanie. Finančné operácie nie sú súčasťou príjmov a výdavkov návrhu rozpočtu.

Príjmové finančné operácie v návrhu rozpočtu sú v sume 190 000 €, predstavujú prevod prostriedkov z rezervného fondu. Mesto v roku 2017 nepočíta s prijatím úverových prostriedkov.

Výdavkové finančné operácie v návrhu rozpočtu sú v sume 328 010 €, predstavujú splátky istín investičných úverov, ktoré mesto čerpalo.

D) Zhrnutie

Návrh viacročného rozpočtu mesta Krompachy ako aj návrh rozpočtu na rok 2017, ktorý je zostavený ako vyrovnaný, vyhovuje podmienkam, ktoré vyplývajú z príslušných všeobecne záväzných právnych predpisov, týkajúcich sa zostavenia rozpočtu mesta, najmä zákon č. 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v z.n.p., zákon č. 493/2011 Z.z. o rozpočtovej zodpovednosti, v požadovanej štruktúre. Návrh rozpočtu bol verejne prístupným spôsobom v meste obvyklým.

Finančný rozpočet mesta je premietnutý do programového rozpočtu, ktorý obsahom prispieva k informovaniu občanov čo samospráva robí a čo plánuje do budúcnosti urobiť pre mesto.

Odporúčam zabezpečiť finančnú disciplínu zo strany všetkých subjektov zapojených do rozpočtového procesu mesta. Potrebné je dôsledne uplatňovať princípy hospodárnosti, efektívnosti a účinnosti pri hospodárení s finančnými prostriedkami mesta a s majetkom mesta; prijímať opatrenia, ktoré by minimalizovali možné riziká, venovať maximálnu pozornosť pre skutočné naplnenie príjmov, najmä oblasť miestne dane a miestny poplatok, príjmy z vlastníctva majetku, zabezpečiť rozpočtovú disciplínu pri čerpaní výdavkov, hľadať rezervy tak v príjmovej ako vo výdavkovej časti rozpočtu. Odporúčam dbať na zásadu opatrnosti, t.j. pri jednotlivých výdavkoch ísť nie na doraz, lebo príjmová časť rozpočtu sa nemusí naplniť v zmysle očakávaného rozpočtovania príjmov.

Predložené stanovisko k návrhu rozpočtu je spracované na základe mne známych skutočností **ku dňu jeho spracovania**.

E) Záver

Na základe uvedených skutočností, predložený návrh rozpočtu mesta Krompachy odporúčam Mestskému zastupiteľstvu v Krompachoch

**na rok 2017
a na roky 2018 – 2019**

***schváliť
zobrať na vedomie.***

V Krompachoch 1.12.2016

Ing. Mária Tomašová
hlavná kontrolórka